

סימני תשובה-

(3) ספר צדקת הצדיק - אות נז

נז) העגמת נפש שיש לאדם על עבירות שעשה הם ממש יסורי גיהנום על אותה עבירה, ולכן אמרו בסוף פרק קמא דברכות (י"ב ע"ב) דהמתבייש בה מוחלין לו כי כבר סבל עונש גיהנום. ומי שזוכה מן השמים מזכירים לו בכל עת עבירות שעשה ומתמרמר עליהם עד שסובל שיעור גיהנום המגיע לו על זה בעולם הזה, וזהו הפרעון מן העבירות שנפרעים מן הצדיקים בעולם הזה כי בעונשי עולם הזה ממש יש משפטים אחרים כמו שאמרו ז"ל (מועד קטן כ"ח.). חיי בני ומזוני לא בזכותא תליא מילתא אלא במזלא:

וזה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים כ"ג ד') גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא וגו' ודאי לא חשב שיהיה בגיהנום לעתיד לבוא, כמו שאמרו (ברכות ד'). דקרי לנפשיה חסיד ועיין שם. ועל כל פנים לא היה פותח פיו לשטן חס ושלום אם חשב שמה יגרום החטא. רק רצה לומר כשהיה הולך בגיהנום בעולם הזה כשהיה הולך בעצבות ומרה שחורה על חטאיו ועל ידי עצבות השכינה מסתלקת ויוכל לבוא לידי רע כנוודע. ועל זה אמר לא אירא רע כי אתה עמדי, אתה אינו מדריגת השכינה הנקרא אני כנוודע שמסתלקת בעצבות רק מדריגת קודשא בריך הוא הנקרא אתה, זהו עמדי גם בעת העצבות שמצדו הוא ההתעוררות לכך:

(2) ספר צדקת הצדיק - אות מ

מ) עיקר התשובה הוא עד שיאיר ה' עיניו שיהיו זדונות כזכויות, רצה לומר שיכיר ויבין שכל מה שחטא היה גם כן ברצון השם יתברך, כמו שאמרו ז"ל (ברכות ל"א סוף ע"ב) שלושה פסוקים וכו' ואתה הסבות את לבם (מלכים - א י"ח ל"ז) ואשר הרעותי וגו' (מיכה ד' ו'), וכטעם ידיעה ובחירה שביאר האריז"ל בסוף ספר ארבע מאות שקל כסף, ששניהם אמת כל אחד במקום בפני עצמו במקום הבחירה שם אין מקום לידיעה, ובמקום הידיעה שם באמת אין מקום לבחירה, וכשמשיג לאור זה העצום אז שבו כל זדונותיו בלתי יוצאים מעומק ידיעת השם יתברך והוא ודעתו ורצונו הכל אחד:

ומאחר שהשם יתברך רצה כן הרי הכל זכויות וזוכה לכפרה גמורה שביום הכפורים שזה סוד השעיר לעזאזל שאילו עשוהו האדם עצמו היה עובד עבודה זרה גמור והוא לא יהיה, שהוא יסוד כל המצוות לא תעשה, וכל העבירות וההסרות מרצון השם יתברך. רק שהשעיר הוא על ידי רצון השם יתברך שהוא מצווה לשלחו לו נעשה עוד מצוה ולא עבירה. וכך פירשוהו חז"ל (פרקי דרבי אליעזר פרק מ"ו) ועיין ברמב"ן פרשת אחרי שאנו נותנים חלק לעזאזל שהוא הרע מצד מה שהשם יתברך צוה לתת לו ונמצא העבירה מצוה:

(9-10) ספר צדקת הצדיק - אות צט

צט) סימן לתשובה גמורה כשאנו זוכר כלל החטא כמו שאמרו (בבא מציעא נ"ח ע"ב) שלא יאמר לבעל תשובה זכור וכו' וכן השם יתברך אין מזכיר לבעל תשובה הגמור וממילא אינו זוכר. כי כל כוחות האדם מהשם יתברך מי שם פה וגו' (שמות ד' י"א) וכן כוחות המחשבה והזכירה ואם אין השם יתברך שופע לו ומזכיר לו אינו זוכר. ובתנא דבי אליהו רבה (פרק א') שעתיד הקב"ה לומר איני זוכר עוונותיו ואין עולין על לבי, וכבר אמרו ז"ל (שיר השירים רבה ה' ב') הקב"ה לבן של ישראל שנאמר (תהלים ע"ג כ"ו) צור לבבי וגו' ממילא גם על לבו של אדם אינו עולה וזהו מעין עולם הבא וכל זמן שלא הגיע אדם לעומק התשובה כזה שהוא תכלית שלימות הכפרה אינו בנייחא, ועל זה אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים נ"א ד') הרב כבסני וגו' כי פשעי אני אדע והאדם מצידו צריך להיות חטאתו נגדו תמיד: